
Důvodová zpráva

Důvodová zpráva ke společné deklaraci vedení Univerzity Karlovy a Akademického senátu Univerzity Karlovy k politice otevřeného přístupu (Open Access) na Univerzitě Karlově

Otevřený přístup (Open Access) je neomezený bezplatný přístup k vědeckým článkům, dalším publikacím a datovým souborům. Jde o celosvětový trend, ke kterému se hlásí tuzemské i zahraniční univerzity. Základním dokumentem je přitom Berlínská deklarace otevřeného přístupu, ke které se připojila i Univerzita Karlova.

Politiku otevřeného přístupu podpořila též vláda ČR schválením Národní strategie otevřeného přístupu k vědeckým informacím na léta 2017–2020. Stejně tak je politika Otevřený přístup podporována i na celoevropské úrovni. V doporučení č. 2012/417/EU, o přístupu k vědeckým informacím a jejich uchování se uvádí, že politiky otevřeného přístupu k výsledkům vědeckého výzkumu by se měly vztahovat na veškerý výzkum financovaný z veřejných prostředků.“ Princip otevřeného přístupu je také zakotven v programu EU Horizon 2020.

V dlouhodobém záměru na roky 2016-2020 si Univerzita Karlova vytyčila jako dílčí cíl vytvářet podmínky pro širší využívání režimu Open Access v oborech, kde je takový typ publikování vhodný. Nástrojem pro dosažení tohoto cíle by měla být právní, metodická a infrastrukturní podpora pro využívání režimu Open Access.

V koncepci nakladatelské politiky schválené Akademickým senátem UK v roce 2013 se uvádí, že princip Otevřeného přístupu (Open Access, dále OA) by se měl stát základním způsobem přístupu k výukovým materiálům. Aplikace principů OA na UK musí mít charakter doporučení, nikoli povinnosti. Koncepce dále doporučuje uplatnění Otevřeného přístupu u webových platforem, e-autorských učebních textů, elektronických vědeckých monografií, elektronického publikování článků.

Cílem následující deklarace je potvrdit směr, kterým se chce Univerzita Karlova jako instituce ubírat v oblasti otevřeného přístupu (Open Access) a způsob jeho naplňování, při současném respektování svobody volby jednotlivých akademiků.